

Monday, December 18, 2023, Imphal

ষ্টেটকী পাউ 5

## শা-ষণ য়োকপদা চেজনবা (ৰেকোৰ্ড থন্‌ৱা)

#### - ডা. সৱাংথেম জেসমাৱানি -

ঐথ্যেয়গী লমদমসিদা শেদ্দাল লন্তী অমা ওইনা শা-ষণ, য়েন-ঙনু কয়া অমা য়েৱ্‌ৱিৰি অদুৰ য়োৱ্লিৰা খুদিমক মওং মৱীল নাহি৷ য়োকপা হৌবদগী হৌনা চেজনবগী হৈনবীসি কয়া উা ফংদে। য়োৱ্লিৰা খুদিমক্ৰী চেজনবা হায়বদি ৰেকোৰ্দ থন্‌সি য়াম্মা মৰুওই। ৰেকোৰ্দ থন্‌বিৰা হায়বসি য়াম্মা লায়বা অমদি য়োৱ্লিৰা খুদিমক্ৰী মৱী মখাঙ কয়া অমা ইন্দুনা থন্‌হৌৱগা মদুদগী পায়খৎকদবা থৌৱাং কয়া অমা পায়খংপা ৱাই। ৰেকোৰ্দত শা-ষণ য়োকপদা পাঙথোৱ্লিৰা থবক থৌৱম খুদিমক ইশিনবিৰা, মাগী ইকোনোমিক দিত্তলপমেণ্ট, মণু/ভক্তৱশিংনা লৌৱিৰা থৌদাং কয়া অমা ইশিনবা ৱাই। ৰেকোৰ্দশিংসি শা-ষণ মণুশিংনা নিংথিনা, ফজনা অমদি চ্চুৱা ইৰা মথৌ তাই।

**ৰেকোৰ্দন্তী পীৱিবসি :**

- ফৰ্মদুনা য়োৱ্লিৰা খুদিমক শেন্দোং লৈৰা ওম্ৰিৱা হায়বদু খঙদোকপা ভমহল্লি।
- কাঙ্ৰুৰা হীৱম খুদিমক অমুক নীংশিংহন্দুনা মখা চ্চখৰা ভমহল্লি।
- ৰেকোৰ্দ য়েংলগা ৰাৱেপ কয়া লৌৰা ভমহন্দুনা ৰাৱেইশিন অমা পীৰা ভমহল্লি।
- অনৌৰা নংত্ৰগা অতেগ্ৰা মওং অমদা য়োৱ্লিৰা খুদিমক্ৰা চঙলিৰা ময়ামদু ৰেকোৰ্দকী মতেজনা কন্নৱিৰৰা কন্নদ্বিৱা হায়বদু খঙৰা ভমহল্লি।

- ৰেকোৰ্দকী মতেজনা হায়দগী শোথৱল্লবসু মসিদগী হেমা/ফনা থন্‌ৱা মওন্দা শেস্তীৰা ৱাই।

**ৰেকোৰ্দকী কানবশিং :**

- লোৱৰিৰা শা-ষণ খুদিমক্ৰী শক্তকপা ভমহল্লি।
- ৰেকোৰ্দকী মতেজনা অফৰা শা-ষণ খনবদা অটৌৰা মতেং পাংই।
- ৰেকোৰ্দকী মতেজনা নক্ৰৱা দ্দি মৱীগী মচা লৌহন্দৰা ভমহল্লি।
- ফৰ্মদুনা লৈৱিৰা অফৰা শা-ষণ খন্‌দোক্তুৱা হেমা শেদ্দোং লৈনৰা হোৎনবদা অটৌৰা মতেং পাংই।

- ফৰ্ম শেৱৱিৰা শিন্‌ীশিংসু ৰেকোৰ্দকী মতেজনা নিংথিনা থবক থৌৱম কয়া পায়খংপা ভমহল্লি।
- ৰেকোৰ্দকী মতেজনা লায়না লায়ওং কয়া খঙদোক্তুৱা অমুক হঞ্জিৱা লাভনৰা চেকশিন থৌৱাং কয়া লৌৰা ভমহল্লি।

- অমাঙ অতোঙ কয়া অমসু খঙদোকপা ভমহল্লি।

- শা যণগী পুথোৱল্লিৰা পোথোক কয়া অমা ৰেকোৰ্দকী মতুংইমা মমল ত্বিৱ্ৰগা য়োনৰা ৱাই।

**ৰেকোৰ্দকী মখল :**

**মৰুওইনা ৰেকোৰ্দ মখল খৱা : (ক) শক তৰুপগী ৰেকোৰ্দ :**
কৰিগুৱদা শা যণশিং মশীং য়ামদনা থন্‌ৱা ওইৱগদি শক তৰুপগী ৰেকোৰ্দ থমদক্ৰাসু ৱাই। য়াল্লদি লায়না খঙৰা ভ্ৰুৱা শা-ষণ খুদিমক্ৰা টাটু তৌৰা, মৈ ইকপা য়োহনা হকচংদা নন্তিৰা, মনাদা নদ্দৱ নদ্দা নংত্ৰগা কটি কৰোং

#### ডা: য়ুম্মাম বেদজিৎ

ঙা হায়বসি য়াম্মা থুনা পথগনৰা পোৎশক অমনি। অতোগ্ৰা শা-উচেক অমদি মনা-মশিংশিংদগী খৱা হেমা পথগনৰা পোৎশক অমা ওইৰা মৱন্না ডা ফাদোক-ফাজিন তৌৰা অমদি পুথোক পুশিন তৌৰা মতমদা খৱা হেমা চেকশিন থৌৱাং লৌখৎপগী তঙাইফদৰা লৈ। ডা ফাবা অমদি পুথোক-পুশিন তৌৰা মতমদা ডাদা অৱৰা য়াম্মা পীৱৰা অমদি অশোক-অপন থোকহল্লবদি ঙশিং অদু য়াম্মা থুনা পথ-পুমথৰা থোকহল্লি। মৱম অদুনা মতাং অসিদা চেকশিন থৌৱাং খৱা হেমা লৌহৌবনা ভুমী অমনা শেদ্দোং লৈনা ডা য়োনৰা ভুমগদৌৱবনি। ভাবু কৱন্না হিংনা পুগনি অমদি ফাদোক-ফাজিন তৌবদা কৱন্না চেকশিন থৌৱাং লৌগনি হায়বদু খঙদা তৌৱবদি শেদ্দোং লৈনা ডা য়োনৰা ভুমগনি। মসিগীসু মথক্তা ঙশিংবু হিংনা পুথোক-পুশিন তৌনবগী খুদোংচাদবশিং অদু কৱন্না চেকশিন থৌৱাং লৌগদগে হায়বদু খঙলবদি অমুক্ৰসু হেমা কান্নগনি।

ঙা ফানৰা ঈলনা খোনৰা মতমদা ডাদা অশোক-অপন খৱা থোকই অমদি ঈলদগী নাহ্‌োকখিনৰা হোৎনৰা মতমদা ডাদা অৱৰা কয়া পীৰা মৱন্না ডা অদু শিৱৰা মতমদসু খৱা থুনা পৈথৈ। ডা ফাবা মতমদা ডাদা অৱৰা পীদনবগীদমক্তা ডা য়োৱ্লিঙৈ মতমদা তোয়না ঈল খোন্দুনা ডাদা ঈল খোনবগী হৈনৰী ফাওহ্নগদবনি। শন্না হায়ৱদৰা ডা ফাবা মতমদা যাৱিবমথৈ ডাদা অৱৰা পীবিৰৌইদবনি। ডা য়োৱ্লিৰা পুত্ৰিদা ঈল খোনবগী কাৱৰা অসুক্ৰী মতিক য়াম্মা লৈ। খুতম ওইনা হায়ৱদৰা পুত্ৰিদা লৈৱিৰা হুত্ৰিএণ্‌শিং ফজনা চাইথোকহনৰা অমদি পুত্ৰিগী মখা থংৰা লৈমায়দা য়াওৰা মছ চেনৰা পোৎশকশিং মথক্তা পাইথোকহনখিদুনা ভাবু মশা ফহল্লি।

**ডা হিনা পুৰা :**
কৰিগুৱা ডা য়োৱ্লিৰা মফমদগী ডা য়োনগদৌৱিৰা মফম অদু য়ৌৰা মতমদা গুং তৰুভন্তী হন্দুনা চংৰা মফম ওইৱবদি ডা হিংনা য়োনবৰা অসুক্ৰী মতিক কান্নগনি।

১) অহিংৰা ডা ওইনা য়োনৰা গুৱবদি ডা অদু মশা তেকেই হায়ৰা খঙলবনিনা য়োনৰা মতমদা চাদা ২০-৫০ ফাওৰা হেমা মমল হেনগৎলগা য়োনৰা ভুমগনি।

২) ডা লৈৱিৰা মীওইশিংনসু ডা অহিংবনা হেমা পান্ঠৈ। অদুগীসু মথক্তা গুগী মহাওসু হেল্লি।

৩) ডা হিংনা পুৰা মতমদা উন শীজিৱদে অমদি অতোগ্ৰা যৌওংশিং শীজিৱদৰা মৱন্না ভাবু পুমথহু দনৰা থৌৱাং কয়া লৌখৎপগী চংগদৰা শেল অদু হহুহনৰা ভুমগনি।

**ডা হিংনা পুনবগীদমভ্‌দি মখাগী থৌৱাংশিং অসি পায়খৎপীগদবনি :**

১) ডা ফাবা মতমদা নুংথিলগী মতম হায়বদি নুংশাগী মৈশা খৱা হহুৱক্ৰৱা মতমদা ফবীগনি।

## মনা-মশিংবু লায়না-তীলনাদগী ঙাকথোক্লবগীদমক পায়খৎকদৰা খোঙথাংশিং

#### ডা. ৰাইথোম জিতেন

ইষ্ট্‌ৱাল কোয়ৱিৰা মনা-মশিং থাৱিৰা লৌমী ইচিল-ইনাওশিংদা ঝাইদগী চাউদা শীংনৰা পীৱিবশিংগী মনুংদা থাৱিৰা পান্দিবু লায়না-তীলনানা মাঙ-তাকহনৰা অসিনি। পান্দিশিংবু লায়না থোকহল্লিৰা অসি মণুং ওইনা কোকফাই, বেক্টৱিয়া, নেমাটোদ অমসুং ভাইৱস কৌৰা হিংকুপশিং অসিননি। কোকফাই অমসুং বেক্টৱিয়ানা থোকহনৰা লায়নাশিং অসি মণুং ওইনা নোং মৱাং কায়না তাৰা নংত্ৰগা কা হেমা লিৱ্ৰা তাবগা লোয়ননা অঈং-অশানা লুপ্ত-লুপ্ত শাৰা মতমদা তোয়না থেংনগনি। অদুগা নেমাটোদে হায়ৰা মীংনা উৰা ভূদৰৰা অপীকপা তিত্লেৰু মানৰা হিংকুপি অসিদি পান্দিগী মৱাদা চহী চ্চুৱা লৈদুনা মচিঞ্জাক চাই। অদুৰ হিংকুপসিনা ঝাইদগী নুংভাইজৰা মতমদি লুপ্ত লুচুশাৰা অঈং-অশা ওইৰা মতমনি। অদুগা ভাইৱসনা শোকহনৰা লায়নাশিংদি মণুং ওইনা কালেন নেমাদা তোয়না থোক্ল্লি। মৱমদি মতম অসিদা ভাইৱসশিংবু পান্দি অমদগী অমদা শন্দোৱ্কদৰা তীল-কাংফিং মপাঙ্গল কৰৰা মতমনি।

পান্দি অমবু লায়না-তীলনানা মাঙ তাকহনৰা হায়বসি পান্দি, মাঙ তাক্‌দৌৱিৰা জীব মখল অমসুং অকোয়বগী অঈং-অশা, ঈশিং-নুংশিংকদী মৱক্তা লৈনগদৰা মৱী অদু চপ চানৱৰা মতমদা থোক্লদবনি। লায়না নংত্ৰগা তীলনা থোকহনগদৰা জীব অদু পান্দি অমগা নক্ৰনা থল্লবসু লায়না-তীলনা থোকহনবদা মথৌ তাৰা অঈং-অশা, নোংজু অমদি ঈনিল অদু চান্দ্ৰবদি পান্দি অদুদা কৱিসু তৌদে। মৱম অদুদা হীদাক-লাংথক শীজিৱদ্রবসু পান্দিশিংবু লায়না-তীলনাদগী ঙাকথোৱল্লবগীদমক ঐথোয়না পায়খংলিৰা লৌঙকাঙলোনশিং অসিদা লায়না-তীলনা থোকহনগদৰা জীবশিংনা লৈবদা হৈনৰৌইদৰা অকোয়বগী ফীভম অমা ওইহুৱৰা হোৎনৰা হায়বসি তঙাইফদবনি। লায়না-তীলনাদগী ঙাকথোকপদা মতেং ওইগদৰা তেঙন তেঙনৰা খোঙথাংশিংদি :-

১) মফম খনৰা : - থাগদৌৱিৰা পান্দিশিং অদুনা মথৌ তাৰা লৈবাক-লৈহাও, নুশা মঙাল অমদি লৈবাক্তা লৈগদৰা ঈনিলগী চাং অদুগা চান্ৰৰা এগী লৌফম শৰুক খল্লগা পান্দিশিং থাগদবনি। মদু নন্তুদুনা এগী মথৌ তাৰা য়েংলগা থাৱবদি পান্দিশিং অদুদা অৱাৰা পীদুনা লায়না-তীলনা থোকহয়বগী মৱম ওইৱকৰৰা ৱাই। নুশা মঙাল নিংথিনা ফৰ্‌ৰা, নুশিং-নুশা ওশিল্দৰা অমদি য়াম্মা থুনা ঈশিং চুপথৰিৰা মফম ওইবসি অফ্‌গা মনা-পান্দিশনা পান্দ্ী। লৈবাক অদু চোং-চোং লাওৰা অমদি ঙ্ৰেম-ৰাক্ষম ওইনা তৌৰা মফমদা হৌৰা মশিংথিনা মাগী অকোৱাৰা অদু ঈনিল ৰাংনা লৈবনা মৱম ওইদুনা লায়না-তীলনা হেমা তাগল্লি। নুশা নিংথিনা ফৰ্‌ৰা পান্দিগী মনা অমদি মউ কুইনা চোৎলগা লৈতৰা পান্দিশিংদা মনাদা তাগদৰা লায়নাশিং তাবগী চাং হহুৈ।

শেমদুনা কৰুপা, মনাদা নদ্দৱ য়াওৰা থেংপা, মমৈদা মশক খঙনৰা থেংপা অসিনজিৰা কয়া অসি তৌৰা ৱাই। মসিদসু নক্তা মঙক্ত তেঙন তেঙনৰা মুচ্চী থৌৱি থুৰা নংত্ৰগা মশাদা কোক্তৰা মুচু কয়া শঙৰা অসিনসু শক তৰুপগী ৰেকোৰ্দ ওইৰা ৱাই।

**(খ) মচা লৌবগী ৰেকোৰ্দ :**
মসিগী ৰেকোৰ্দসি য়াম্মা মৰুওই। মসিনা মচা লৌত্ৰৰা পুথোৱক্লদৰা পোথোক ময়াম অমা খঙৰা ভমহল্লি। ষণবুশিংনা চ্চী অমদা মচা অমা পোকপা হায়না পানৱি। ওৱ্ৰ চ্চী অমদা মচা অনীৱক পোকপা হায়না পানৱি। কৰিগুৱদা মচা লৌবগী ৰেকোৰ্দ ময়াম অমা থল্লগদি লৌত্ৰিৰা শা-ষণদুদা থোল্লক্লিৰা অশোম্ৰ অগ্ৰম ময়াম অমা মতম চানা লায়েংৰা ভমহল্লি। ৰেকোৰ্দ অসিদা হীট লাৰুপগী মতম, মচা লৌবগী মতম, কৰিগুৱদা মচা কয়ৱৰুপা, মসিদা তৌবিহৌগদৰা চেকশিন থৌৱাংশিং, ময়াম অমা ৰেকোৰ্দকী মতুং ইমা খঙদোকপীহৌৱগা ত্ৰু কোয়না থমহৌৰা য়াৰা য়াদৰা ময়াম অমা খন্দোকহৌৰা ভমহল্লি। অসিগুৱা ব্ৰিদিবগী ৰেকোৰ্দসিদা লৈৱিৰা শা-ষণদুগী মমা মপা, মণু মৰেনগী মৱমদা ইশিনবিৰৌৰা, মচা লৌখিবগী, পোকখিবগী, চ্চী কয়া শুবদা অহানৰা চাবোক ওইখিৰা, থংননা পোকপা চাবোক অনী মতম অমদি পোৱিৰা মচাদুগী মৱমদা হায়বদি পোকপগী মওং মতৌ, মচাদুদগী অৱল্ল অসিনজিৰা ময়ামসি ৰেকোৰ্দ ওইনা থন্‌বিৰা ৱাই।

**(গ) পোথোক পুথোকপগী ৰেকোৰ্দ :**
শা-ষণ, য়েন কয়া লোয়দুনা ফল্লক্লিৰা পোথে-কৰ্মশংসি ৰেকোৰ্দ ত্ৰৌশিনবীদুনা নোংমগী নংত্ৰগা হাপ্তাদুগী নংত্ৰগা মতম খৱদুগী অমাঙ-অতোং খঙদোকপদা ভমহল্লি। মসিদসু নক্তা শা-ষণদুদা পুথোৱক্লিৰা পোথোককিশিদ্‌ য়েংলগা ত্ৰু কোয়না থন্‌দা কন্নৱিৰৰা কন্নদ্বিৰৰা হায়বদু খঙদোকপা ভমহল্লি।

**(ঘ) মচিঞ্জাক পীজবগী ৰেকোৰ্দ :**

মচিঞ্জাকী ৰেকোৰ্দন্তী ঐথোয়না শা-ষণদা পীজৰিৰা মচিঞ্জাত্ৰুগী মখল, কয়া য়াম্মা পীজখিৰা অমদি মচিঞ্জাকী ৰুৱিটিগী মৱমদা খঙৰা শুন্মী। অসিগুৱা ৰেকোদশিংদগী ঐথোয়না নোংমদা চ্চী খেন্নবগী মতুং ইমা কয়াম য়াম্মা পীজৰা গুৱ্ৰগে হায়বদু খঙৰা ভমহল্লি। মসিদসু নক্তা কয়াম লেশ্মী/মাঙই হায়বদুসু খঙৰা ভমহল্লি। পোথোক পুথোকপগী ৰেকোৰ্দকা মচিঞ্জাক পীজবগী ৰেকোৰ্দকা য়াম্মা মৰুওই। মৱমদি পুথোৱক্লিৰা পোৎথোক হায়বদি শন্দোম কয়াম পুথোকপগে হায়বদুগী মতুংইমা পীজবীগদৌৱিৰা মফেন্দগী শৰুক অদু হেনৰা, ৰাংনা পীজবীৰা ৱাই।

**(ঙ) লায়না অমদি লায়েংবগী ৰেকোৰ্দ :**

লায়না অমদি লায়েংবগী ৰেকোৰ্দসিনা মমাঙদগী কয়াম য়াম্মা লায়না-লায়ওং উত্ৰগে অমদি লায়েংবগী মওং খঙৰা ভমহল্লি। মসিনা অমুক হঞ্জিৱা নাৱক্তনৰা চেকশিন থৌৱাং কয়া অমা পায়-খংপা ভমহল্লি। ৰেকোৰ্দ অসিদগী তেঙন-তেঙনৰা শা-ষণগী হকচংগী ফীভম খঙৰা গুস্তত নক্তা মতম চানা টিক থাৰা, তিলহাং হীদাক থাৰা ভমহল্লি। ৰেকোৰ্দসিগী মতেজনা থাপ্ৰিৰা হীদাকশিংদুগী মতুংইমা পুথোৱক্লিৰা শা-ষণগী পোথোকশিংদু কয়াম কুইনা মীওইবনা চৰা য়াদবগে হায়বদু খঙৰা ভমহল্লি। ৰেকোৰ্দ থন্‌ৱা মতমদা লায়না লাৰুপগী নুমিং, টিক থাবগী, তিলহাং হীদাক থাবগী, শিত্ৰগা পেট্ট মোট্ৰৈগী ৰিজল্ট কয়া অমা হাল্গিগনি।

## ঙা মশা তেক্ৰা থন্‌ৱা অমদি মসিগী কান্নৰা

২) ফাৱৰা ঙশিং অদু হাপ্পা (Happa) অমদা হাল্গিদুনা নুমিদাং অমা ড়া লৈৱিৰা পুত্ৰিদুনা থন্‌ীগদবনি। মতম অসিদা মথি ফজনা ফইদোকখিৰা মৱন্না পুথোক পুশিন তৌবদা ঈশিং মোৎশিল্লকপগী চাং হহুগনি।

৩) ড়া হাপকদৌৱিৰা পাত্ৰশিং অদু গাড়ীদা হাপ্পৰা মতুদা অঈংৰা ঈশিং হাল্গিগনি।

৪) ঐথোয়না চানৱিৰা ধুম অসি ঈশিং লিটৱ অমদা গ্ৰাম ১০গী চাংদা হাল্গিগনি।

৫) ঈশিং লিটৱ অমদা ড়া গ্ৰাম ৫০০দগী কিলোগ্ৰাম (অমা) ফাওৰা হাল্গিগনি।

৬) যাৱিবমথৈ ঈশিং অদু লেংহন্দৰা হোৎনবীগনি।

৭) ড়া পুৱিৰা পাত্ৰশিং অদুদা য়াওৱিৰা ঈশিং অদু পুং তৰুক খুদিংগী নংত্ৰগা ঈশিং মোৎশিল্লকপা খুদিংগী শিদোক্পীগদবনি।

**ড়া হিংনা পুৰা মতমদা তৌবীগদৰা চেকশিন থৌৱাং খৱা :**

১) কৈদৌঙৈদসু ভগী মচিঞ্জাক, গ্লুকাৰ্জনজিৰা হপ্পীৰৌইদবনি। মৱমদি ভানা শ্বৱ ফুল্লকপা মতমদা ভগী মচিঞ্জাক্স কৈদৌঙৈদসু ভাবু হিংহনৰা ভূমদে।

২) এৱিয়েটৱ শীজিৱদুনা ওম্ৰিজেন হেনগাংহল্লবদি য়াম্মা কান্নগনি।

৩) ঈশিং মোৎশিল্লকপা মতমদা নংত্ৰগা গুং ৬ শুৱকপা খুদিংগী ঈশিং শিনবিৰা কাউবীৰৌইদবনি।

৪) ঈশিং ঈংথহয়নৰা উন খৱা শীজিৱৱদি অমুক্ৰা হেমা কান্নগনি।

৫) ভানা থাদোৱকপা অমোংপা নংত্ৰগা মছ চেনৰা পোৎশকশিং চুপশিনখিনৰা এণ্টিবেটেট চাৱকোল (মেতাল) শীজিৱৱদি অসুক্ৰী মতিক কান্নগনি।

**উন হাপ্তুনা ভাবু পুমথহন্দৰা :**
উন হাপ্পনা মাইক্ৰোবিয়েল হায়বদি মইক-মতাইশিংনা ভাবু পথহনৰা অমদি ভাদা য়াওজৰিৰা এনজাইমশিংনা ভাবু পথহনৰা অদু ইস্থিহল্লি। হায়ৰিৰা যৌওং অসিদা চেংগাংগী পাত্ৰ শীজিৱৰা কান্নগনি। চেংগাংগী পাত্ৰশিং অসি মৈশা ফাওৰা ভূদৰৰা, য়াম্মা য়াংৰা, কুইনা চংপা মণ্ডগশিং চেল্লি। হায়ৰিৰা যৌওং অসি পাঙথোকপীৰা মতমদা ড়া অমদি উন্‌গী অৱল্লসু মাৱহদাবনি। খুদম ওইনা হায়ৱদৰা কৰিগুৰা ড়াদু কিলোগ্ৰাম অমা ওইৱবদি উন অদুসু কিলোগ্ৰাম অমা ওইহুনগদবনি।

উন হাপত্ৰিভৈদা ঙশিং অদু ফজনা চামথোক্পীগদবনি। কৰিগুৱা অমোং অকাই, ঈ থোকপা, গুগী মনাং য়াম্মা য়াওৰা নংত্ৰগা লায়না লৈৰা ড়া য়াওৱবদি পাত্ৰদুদা য়াওৰা ড়া পুল্লমক মাঙহনখনি। মৱম অদুদা অসিগুৱা ঙশিং অমদি উন হাপ্পা মতমদা সেণ্টিমিটৱ ৫ ০দগী হেলহল্লৌইদবনি। কৰিগুৱা মসিদগী হেনৰা তাৱবদি মখা থংৰা শৰুক্তা লৈৰা ড়া অদু মথক থংৰা শৰুক্তা ননশিনখিদুনা অকায়ৰা থোৱক্লনি। ড়া অমদি উন হপ্পীৰা পাত্ৰ অদুগী কাচিন অমদা অহোৰা মখুল মচা অমা হুংপীগনি। মসিদা

**(চ) মচা লৌবগী ৰেকোৰ্দ :**

শা-ষণ য়োকপদা চঙপ্ৰিৰা অমদি লাক্লিৰা খুদিমক ৰেকোৰ্দ থন্‌গিনি। অসিগুৱা ৰেকোদশিংদগী অমাঙ অতোং খঙদেক্লকা ফৰ্মদুগী ৰাৱেপ কয়া অমা লৌৰা ভমহল্লি।

ৰেকোৰ্দ শেহ্‌দগী মওং খৱা :
**ক) মচা লৌবগী ৰেকোৰ্দ :**

| ষণ ন:            |                       |                 |                |                    |
|------------------|-----------------------|-----------------|----------------|--------------------|
| অকোনৰা মচা পোকপা | ডাক্তৱনা য়েংৰা নুমিং | য়েংবগী ৱিমাৰ্ক | মচা লৌৰা নুমিং | মচা পোক্লদৰা নুমিং |
|                  |                       |                 |                |                    |

**খ) লায়না লাৰুপা অমদি লায়েংবগী ৰেকোৰ্দ :**

| নুমিং | শা ন: | লায়না মখল | লায়েংৰা মওং | ৱিমাৰ্ক |
|-------|-------|------------|--------------|---------|
|       |       |            |              |         |

**গ) টিক্স থাবগী ৰেকোৰ্দ**

| নুমিং | টিক্স থাৰা | টিক্গী মখল অমদি চাং | ৱিমাৰ্ক |
|-------|------------|---------------------|---------|
|       |            |                     |         |

**ঘ) তীল হীদাক থাবগী ৰেকোৰ্দ:**

| নুমিং | তীল হীদাক থাৰা | তীল হীদাক মমিং অমদি মখল | ৱিমাৰ্ক |
|-------|----------------|-------------------------|---------|
|       |                |                         |         |

**ঙ) মচিঞ্জাক পীজবগী ৰেকোৰ্দ :**

| নুমিং | শা মশীং | মচিঞ্জাক পীজৰা (কেজি) অয়ুত্ৰ | নুমিদাংৱাইৱম | পুৱা | ৱিমাৰ্ক |
|-------|---------|-------------------------------|--------------|------|---------|
|       |         |                               |              |      |         |

**চ) ষণাও মচগী ৰেকোৰ্দ :**

| ন: | পোকপা নুমিং | লাৰা/অমোম | মপা ন: মমা ন: | ৱিমাৰ্ক |
|----|-------------|-----------|---------------|---------|
|    |             |           |               |         |

অসুন্মা শা-ষণ লোৱাবিৱবশিংনা ৰেকোৰ্দ নীংথিনা থন্‌িৱগদি মতম মতমগী ওইৰা লায়না তীলনা কয়াদগী ঙক্‌থোকপা গুস্ততা নক্তা হেমা শেদ্দোং লৈনা শা-ষণ য়োকপা ভুমগনি।
●

উন শৌদোৱকপগী মহিশিং অদু মতোমতা চেস্থখিগনি।

**উদা ড়া লিবগী যৌওং :-**

ড়াদু ঈশিং অঈংবদা শেংনা চামথোক্লনি

।

চাওৰা অমদি মখল মানৰা ঙশিং খন্দোক্লনি

।

মশা শোক্লৱা ঙশিং লৌথোক্লনি

।

ড়া হাপকদৌৱিৰা পাত্ৰ অদু ঈশিং লিটৱ অমদা ক্লোৱিন মিলিগ্ৰাম ১০গী চাংদা হাপ্পগা চামগনি

।

পাত্ৰ অদুগী মখা থংৰা শৰুক অদু উ্ৰা সেণ্টিমিটৱ ৫ থানা হাপকনি

।

ড়া ফজনা হাল্গিগনি

মথক্তা পনত্ৰিৰা ড়া হাপ্পা অমদি উন হাপ্পগী যৌওং অসি পাত্ৰ অদু থন্‌বিৰা ফাওৰা তৌবীগনি।

।

মথক থংৰা শৰুক অদু উ্ৰা ফজনা কুপকদবনি

।

পাত্ৰদু মখম খুমজিনগনি

অসুন্মা ভাবু তগৎ তগৎ-তেক্ৰা য়োনৰা অসিনা ভুমীশিংদা কান্নৰা পীৰদা নক্তনা ড়া চাৱিৰা